

MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Hanna Snellman, Vesa Korhonen, Mari Pantsar, Akseli Tiitta, Mira Huusko & Marja-Liisa Saarilampi, Maanpuolustuskorkeakoulun itsearviointi (toim.) Matti Höysniemi**

Auditointivuosi **2023**, Karvin julkaisu **18:2023**

Kieli **Suomi**

ISBN **978-952-206-795-1 pdf**

3.4 Korkeakoulun esimerkit onnistuneista kehittämistoimista

- Korkeakoulun itsearviointi

Toimintojen kehittäminen prosessipohjaisiksi

Laatujärjestelmän ja strategisen johtamisen kannalta merkittävin kehittäminen on liittynyt niiden välisen yhteyden vahvistamiseen. Yhteyttä on vahvistettu vaiheittain osana strategia- sekä toiminnan ja resurssien suunnittelun ja seurannan prosessia. Nykyään korkeakoulun strategiat ja toimintasuunnitelmat sekä raportit ovat prosessipohjaisia. Kukin prosessin omistaja vastaa oman prosessinsa strategian toteuttamisesta sekä prosessin strategian mukaisesta kehittämisestä. Prosessit luovat sekä korkeakoulun laatujärjestelmän että toiminnan ohjauksen perustan. Prosessit ovat selkeyttäneet korkeakoulun toiminnan suunnittelua ja seurantaa sekä vastuita toiminnassa. Nykyään prosessit näkyvät korkeakoulun kaikessa toiminnassa ja myös organisoitumisessa erilaisiin työryhmiin.

Strategiatyö tuottaa ydinosaamista

Strategiaprosessissa eräs merkittävimmistä kehittämistoimenpiteistä on ollut Venäjä-tutkimusalueen ja tutkimusryhmän perustaminen. Potentiaalinen tarve Venäjä-tutkimuksen vahvistamiselle havaittiin vuonna 2012 laadituissa skenaarioissa, joiden perusteella Venäjä-tutkimus on ollut yksi korkeakoulun tutkimustoiminnan painopisteistä sekä edellisellä (2015–2020) että nykyisellä (2020– 2025) strategiakaudella. Korkeakoulun johto hankki

Puolustusvoimien johdon suostumuksen Venäjär ryhmän perustamiselle, minkä jälkeen päästiin rekrytoimaan ensimmäiset tutkimushenkilöt. Tämän jälkeen perustettiin yhdessä Helsingin yliopiston kanssa apulaisprofessori. Perustamisen jälkeen ryhmän toimintaedellytyksiä on pyritty turvaamaan ja parantamaan, ja ryhmä on vakiinnuttanut toimintansa, tuottanut julkaisuja ja rakentanut verkostoa sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Ryhmän järjestämä vuotuinen Venäjä-seminaari on kerännyt yhä laajemman osallistujajoukon kuulemaan ja keskustelemaan Venäjän kehityskuluista. Ryhmän asiantuntijat ovat olleet myös näkyviä kommentoijia mediassa.

Opetuksen palautteet osaamisperustaiseksi auditoinnin perusteella

Edellisen auditoinnin perusteella korkeakoulu päätti uudistaa opetuksen palautteensa osaamisperustaisiksi, ja työ aloitettiin työelämäpalautteesta, johon vastaavat noin 1,5 vuoden kuluttua valmistumisesta sekä opiskelijat että heidän esimiehensä. Samalla kehitettiin työelämäpalautteen tarkoitusta (korkeakoulun tärkein palaute, jossa työelämävastaavuuden rooli on keskeinen), analysointia ja käsittelytapaa. Kyselyssä pyydetään arvioimaan paitsi osaamisen tasoa että sen tärkeyttä työelämässä. Analysointivastuussa ovat Maanpuolustuskorkeakoulun tutkinto-osastojen lisäksi omien valmistuneidensa osalta puolustushaarat ja Rajavartiolaitos. Palaute käsitellään laadunvarmistuksen kehittämissä, jossa puolustushaarat, Rajavartiolaitos ja tutkinto-osastot esittävät omat analyysinsä valmistuneiden osaamisen työelämävastaavuudesta. Ohjausryhmään kuuluu myös opiskelijaedustaja jokaiselta tutkintotasolta. Kyselyn ja sen analysoinnin ja käsittelyn uudistaminen on paitsi parantanut tietoisuutta koulutuksen työelämävastaavuudesta, myös kaikkien edellä lueteltujen tahojen ymmärrystä yhteisestä vastuusta tutkintojen kehittämisessä. Ennen uudistusta kehittämistoimia vaadittiin pääsääntöisesti vain Maanpuolustuskorkeakoululta. Nykyään puolustushaarat ja Rajavartiolaitos ymmärtävät, että heillä on yhtäläinen vastuu tutkintojen työelämävastaavuuden varmistamisesta ja kehittämisestä.

Mediapoolilla rakennettu toimintaedellytykset asiantuntijuudelle

Yhteiskunnallisen vaikuttamisen yhtenä keskeisenä kehittämistavoitteena on ollut korkeakoulun asiantuntijaroolin kasvattaminen. Tieteellisten seminaarien järjestämisen ja julkaisujen tekemisen lisäksi korkeakoulu päätti vahvistaa asiantuntijuuden hyödyntämistä perustamalla mediapoolin. Pooliin kuuluu ainelaitosten määrittämät asiantuntijat, joille järjestetään mediakoulutusta joka vuosi. Mediapooli on parantanut korkeakoulun asiantuntijoiden saatavuutta ja käyttöä mediassa merkittäväällä tavalla. Viime vuosina Maanpuolustuskorkeakoulun näkyvyys mediassa on ollut korkeakoulun kokoon nähden jopa erinomaisella tasolla. Mediapooli palkittiin Puolustusvoimissa vuonna 2022 Vuoden viestintätekona. Pooliin toiminta parantaa Maanpuolustuskorkeakoulun näkyvyyttä ja tunnettavuutta sotatieteen asiantuntijana.

Kestävyys ja vastuullisuus osaksi korkeakoulun toimintaa

Kuluvalla strategiakaudella aloitettuna kehittämistoimenpiteinä, joiden lopulliset vaikutukset ovat vasta tulevana vuosina näkyvissä, mainittakoon korkeakoulun ympäristötyön aloittaminen osana vastuullisuuden ja kestävä kehityksen ohjelmaa. Ensimmäinen ympäristöohjelma

laadittiin vuonna 2020, jolloin korkeakoulu myös liittyi WWF:n Green Office -ohjelmaan. Seuraavana vuonna WWF teki korkeakoululle tarkastuksen, jonka ansiosta Maanpuolustuskorkeakoululle myönnettiin Green Office -sertifikaatti. Sertifikaatti on voimassa kolme vuotta. Ympäristötyön tavoitteena on hiilijalanjäljen pienentäminen esimerkiksi energiankulutusta pienentämällä sekä mahdollistamalla ja parantamalla jätteiden lajittelua.

Digipedagogiikan kehittäminen

Digipedagogiikan kehittämiseen on panostettu kuluvalle strategiakaudella. Se on näkynyt muun muassa digipedagogiikkapalveluiden perustamisena ja sekä sotilasopetuslaitosten yhdessä järjestämien digiklinikoiden toteuttamisena. Toimintaa varten on myös kohdennettu resursseja ja se on ollut yksi Maanpuolustuskorkeakoulun digitalisaation edistämiskohteista.

Opintohallintojärjestelmä Peppi selkeyttänyt toimintaa

Opetuksen suunnittelu ja opintohallintojärjestelmä Pepin myötä opetuksen suunnittelun prosessit saadaan selkeämmäksi: nyt on yksi järjestelmä, jossa opetuksen suunnittelu toteutetaan opetussuunnitelman tasolta pedagogiseen käsikirjoitukseen ja opiskelijoiden henkilökohtaisiin opintosuunnitelmiin. Samoin version hallinta on aikaisempaa luotettavampaa, koska kaikki työ tehdään järjestelmässä, ja viimeisin versio tuotteesta (esim. pedagoginen käsikirjoitus) on aina saatavilla. Myös vanhempiin versioihin voidaan palata tarvittaessa. Opetussuunnitelma voidaan ladata Pepistä opinto-oppaaksi.

SM-tutkinnon tarkistaminen

Tarkistettu sotatieteiden maisterin (SM) tutkinto mahdollistaa perustutkintojen osalta aikaisempaa paremmin hyväksi lukemisen muualla kuin MPKK:lla tai aikaisemmin hankitulla osaamisella. SM- tutkinnon valinnaisiin opintoihin on mahdollista sisällyttää muissa yliopistoissa tai korkeakouluissa suoritettuja opintoja, jos ne vain tukevat opiskelijan asiantuntijuuden kehittymistä oman pro gradun aiheen näkökulmasta. Tämä laajentaa opiskelijoiden osaamista ja oman alan asiantuntijuutta monitieteellisestä näkökulmasta ja lisää omalta osaltaan MPKK:n yhteiskunnallista vaikuttamista ja verkostoitumista muiden korkeakoulujen kanssa.

Korona-ajan opetukset antoivat kehityssykyksen etätyöskentelyyn ja opetukseen

Puolustusvoimissa ja Maanpuolustuskorkeakoululla on otettu käyttöön etätyöskentely ja -opetus laajalti. Korona-aikana opetuksen ja etätyöskentelyn mahdollisuuksia on kehitetty merkittävästi. Käytännössä tämä on tapahtunut lisäämällä verkko-opetusta ja verkossa olevaa opetusmateriaalia, mitkä taasen mahdollistavat opetuksen joustavuuden.